

Cântec de prieten

Școală și dascăli la Berzunți

Veșnică pomenire celor (po)topiți într-o pecete de ctitor!

Isaia Climescu
Alexandru Vlădeanu
David Climescu
Gheorghe Lupu
Gheorghe Oancea
Alexandru Obreja
Emilia Cordunescu
Aneta Trofin
Dimitrie Craiu

Așezată la poalele munților cu același nume, localitatea este străveche, cu urme ce pornesc din preistorie și care se întind până în feudalismul timpuriu. În vremurile moderne, din punct de vedere administrativ, habitatul a făcut parte din Ocolul Tazlău de Sus, în 1774, apoi, din Tazlău de Gios, în 1816. Reorganizarea administrativ-teritorială de la 1864 a distribuit localitatea în plasa Tazlău, județul Bacău. Prima atestare documentară, sub pecetea domnească a lui Alexandru cel Bun, pomenea numele de Berzintzi. Toponimul înfruntă veacurile ca o traducere în slava veche a cu-

vântului „mesteceni”. A propos de toponim: *sunt primul care îmi permit să vorbesc și despre dacicul „berzes” care ar fi însemnat „mesteceni”*. Când te gândești că astăzi tot arealul aparținând fostei stăreții se numește „Mesteceni”!... Considerați aici și cuvântul de onoare al subsemnatului care, săpând cu râvnă și meticulozitate în curtea casei sale, am descoperit resturi de ceramică străveche, probată de specialiști ca fiind contemporană cu negura neoliticului! Credeți că m-a băgat cineva în seamă, la modul serios...?

Primii știutori de carte au fost puțini și nu puteau fi decât oamenii clerului, unii dintre ei devenind personalități marcante ale culturii și învățământului. În acest sens, tradiția locală plasează la loc de cinste familia **Climescu**, din care se va ridica preacuviosul călugăr Isaia care slujea la Sfânta Mănăstire Berzunți și care, prin deceniul IV al secolului al XIX-lea a întemeiat o mândrețe de școală în chiliile mănăstirii, frecventată de vreo 40 de elevi. În numele obștei, același protosinghel Isaia solicită înființarea unei școli de stat, eveniment ce se va produce la 18 ianuarie 1865. În procesul-verbal semnat de către primul învățător „adevărat”, **preotul Alexandru Vlădeanu**, de primar (o fi știut acela carte?) și de către membrii Consiliului Local, se consemnează un debut cu... 4 elevi, școala urmând să funcționeze după „Programa de școli sătești din România”, elaborată de Consiliul superior pentru școlile din ambele Principate. Mai vechiul îndemn al **Domnului Cuza** s-a risipit peste timp și a ajuns până la Berzunți: „Eu țin numaidecât ca fiecare să știe

curând a scrie și a citi...”, încuraja din lumina Unirii întregitorul de țară. Și iată că, la 30 martie 1873, monahul Isaia Climescu îi împărțea pe cei 38 de elevi dați la învățătură în ajunul Sfintelor Sărbători de Paști. Cam în același timp, un alt **Climescu, Mihai**, personalitate proeminentă a locului, donează învățăceilor cărți de premiu și ajută școala cu cele trebuitoare ființării.

Un apostol de seamă în istoria școlii berzunțene a fost și **David Climescu**, născut în 1847, în Tg. Ocna. Primii ani de școală îi trudește la Bacău, după care urmează cursurile Seminarului Teologic din Roman și stagiul preparator de „dascăli” din Bârlad, iar la 7 noiembrie 1867 este numit învățător la Berzunți, în locul preotului Al. Vlădeanu, aici funcționând până la 28 februarie 1871, când se transferă, definitiv, la Moinești, unde fusese instalat preot încă din anul 1866. Și în acest orașel moldav patriotul Climescu face demersuri stăruitoare pe lângă autoritățile vremii și rezultatul se va concretiza în prima școală primară de stat care va fi înființată în chiar casa Prealuminatului, în anul 1864. „Institut și director al școlii urbane din Tg. Moinești”, își aduce o contribuție substanțială la ridicarea bisericii Sf. Gheorghe din localitate; în timpul Războiului de Independență se implică activ în strângerea de fonduri „în ajutorul armatei române”, oferind, personal, suma, impresionantă pentru acea vreme, de 127,50 lei, adică, „întreg salariul său ca învățător pe trimestrul întâi”, 1877. La 1880, rămas văduv, își donează locuința din Moinești și toate bunurile sale școlii pe care a păstorit-o cu înțelepție

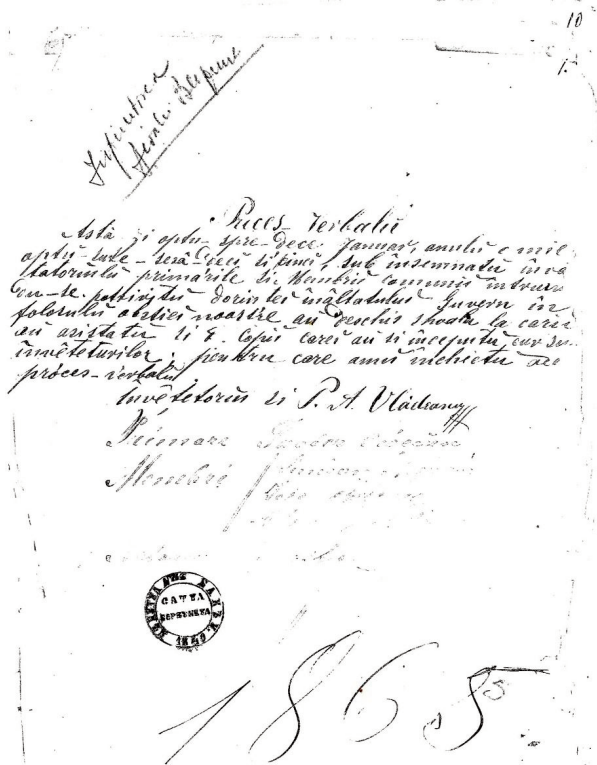
Cântec de prieten

câțiva ani, se călugărește și, în urma ședinței Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române din 13 decembrie 1886, este „uns” arhiepiscop, cu titlul de „Craioveanul”, fiind numit, mai apoi, vicar la Râmnicu Vâlcea. La puțin timp (11 ianuarie 1887) este hirotonit întru arhiepiscop în Catedrala Mitropolitană din București, primind numele de Dionisie. În noua calitate, dobândită prin sacrificii și renunțări la cele lumești, a funcționat ca director al Seminarului Central din București (7 februarie 1887-14 martie 1894). Sub numele de **Dionisie al II-lea**, anul de grație 1894 îl găsește înscăunat pe fostul învățător de la Berzunți ca episcop de Buzău, unde a și păstorit până la data de 5 aprilie 1921, când s-a mutat la Domnul, după o viață plină de zbucium și de împliniri fără egal. Cu prilejul trecerii la cele veșnice, în revista „Biserica Ortodoxă Română” (seria II, XL (1921), nr. 6, p. 492), arhimandritul Iuliu Scriban scria: „Episcopul Dionisie a fost singurul din cei trei episcopi ai Munteniei care a stat în eparhie în timpul năvălirii germane din 1916. Era mulțumit de sine însuși că a stat în slujba sa și mărturișea cu plăcere la casa Bisericii în 1917 că ungurii i-au adus laude pentru faptul de a nu-și fi părăsit postul la vreme de urgență”.

Anii s-au vânzolit cu bune și cu rele asupra răbdăto-

rului dascăl de la Berzunți, grădinile calendarului au înverzit și s-au scuturat de zeci de ori sub bagheta magică a Timpului. Străinași sau localnici, mai apoi, apostolii locului, unii, au înfruntat baioneta dușmană la Mărășești, dând jertfa supremă, au trecut Prutul când Țara i-a chemat și s-au acoperit de glorie, au ridicat școli și s-au împotrivit vremelniceii. Și-au zidit frumos numele în conștiința obștii, au avut parte de bucurii, dar și de agresivitatea unor „curteni” locali, alfabetizați în pripă, aroganți și proști, oricând gata să ia, potrivit „indicațiilor prețioase”, și ultima suflare a bietului creștin. Uneori, „eliberați” de bunuri, de case și de pământuri, obidiții intelectuali au rezistat absurdului, salvându-i numai credința în CEL DE SUS. Să ne rugăm pentru EI!

Dan SANDU

Bacău Fest-Monodrame (XXV)

Ediția jubiliară a Festivalului Internațional al Recitalurilor Dramatice **Bacău Fest Monodrame**, organizată de Teatrul Municipal Bacău, cu sprijinul financiar al Primăriei Bacău, a reunit în urbea lui Bacovia actori de la teatrele din țară, dar și din Republica Moldova, Bulgaria, Serbia și Mongolia.

Timp de o săptămână (17-23 aprilie a.c.), juriul format din criticul de teatru Oltița Cîntec, actorul Miklós Bács și regizorul Radu Nica, precum și iubitorii Thaliei au putut urmări zeci de reprezentații, dintre care 11 au fost recitaluri extraordinare.

Programul a inclus, de asemenea, spectacole-lectură, colocvii cu tematică teatrală, lansări de carte și de reviste, un laborator Cehov, care a antrenat actorii teatrului gazdă, un atelier de teatru destinat publicului și o expoziție de fotografie.

În urma evoluțiilor din concurs, juriul a decis acordarea Premiului de 2.000 de euro și a Trofeului „Bacău Fest Monodrame” 2019 actriței Dana Voicu, pentru recitalul „Îngerul pantofilor”, printre nominalizați mai numărându-se Bayasglan Tserendorj (Mongolia), pentru recitalul „I Am Edith Piaf” și Silvia Răileanu, de la Teatrul „Vasilache” Botoșani, pentru recitalul „Să nu ne răzbunați”, care a primit Premiul onorific „Dinu Apetrei”, oferit de actorii băcăuani. Premiul publicului „Ștefan Iordache”, stabilit de liceeni a revenit actriței Irina Bodea Radu, de la Teatrul Dramatic „I. D. Sîrbu” Petroșani, pentru producția „Aglaja și Dumnezeu ei din mămăligă”, în timp ce cu Premiul „Valentin Nicolau” a fost răsplătită scriitoarea Maria Manolescu, pentru monodrama „Tiadora”. (G. C. SIMION)